

VOORWOORD

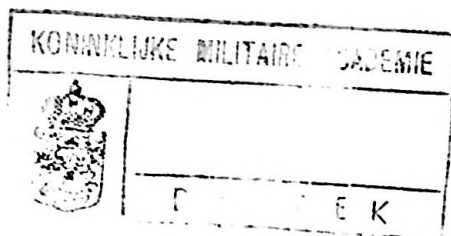
In mijn tijdens de bijeenkomst van 20 Mei 1955 uitgesproken herdenkingswoord naar aanleiding van het 90-jarig bestaan van de Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap kondigde ik aan, dat de leden een overzicht zou worden toegezonden van de inhoud der in de jaren 1865—1955 gehouden voordrachten. Deze toezegging wordt hierbij vervuld.

Het overzicht vormt een verantwoording van hetgeen de vereniging in het genoemd tijdsbestek heeft gepresteerd en wij geloven dat de kwalificatie „trouw en met ere” hierop kan worden toegepast. Trouw aan de bedoeling van de oprichters om heldere begrippen omtrent het krijgswezen te verspreiden en met ere vanwege de vele eminente sprekers, die daartoe in de afgelopen 90 jaar het hunne hebben bijgedragen.

Ik veroorloofde mij in enkele voetnoten de invallende gedachten vast te leggen, waartoe de doorlezing mij aanleiding gaf. Zij kunnen ongetwijfeld door een ieder worden vermeerderd.

Moge het de vereniging, met steun van allen die de weerbaarheid van Nederland als een schakel in de keten van vrije naties ter harte gaat, gegeven zijn de vorenstaande kwalificatie ook in het huidige tijdsbestek te verdienen.

M. R. H. CALMEYER,
Luitenant-Generaal van de Generale Staf b.d.
Voorzitter van de Vereniging ter beoefening
van de Krijgswetenschap.

Korte Aanwijzing van de inhoud der Verslagen en andere uitgaven van vorige jaren

1865—1866

1. *J. W. van Sypsteyn*. De bestemming van het Nederlandsche leger.
2. *P. G. Booms*. Krijgskundige beschouwingen over het Deensche leger tijdens zijne jongste oorlogen, en terugblik op het Nederlandsche.
3. *J. L. Nierstrasz*. De bestemming der Nederlandsche Marine.
4. *T. J. Stieltjes*. Beschouwingen over de verdediging van Denemarken in 1864.
5. *A. W. P. Weitzel*. Denkbeelden over de verdediging van Java.
6. *W. Boers*. De vereeniging van het Nederlandsche leger in Europa met dat in Indië is noodig, en op eene eenvoudige en weinig kostbare wijze tot stand te brengen.¹⁾
7. *S. E. J. Roorda van Eijsinga*. Eenige opgegeven punten: Oorlog, Staande legers, Militie en Volkswapening.

1866—1867

1. *J. C. C. den Beer Poortugael*. De Schutterij in Nederland.
2. *T. J. Stieltjes*. De Militie.
3. Nadere discussie over 2.
4. *P. M. Netscher*. Over de vereeniging van het leger hier te lande met het Indische.
5. *J. K. H. de Roo van Alderwerelt*. Algemeene dienstplicht.
6. Discussie over 5.
7. *J. H. Kromhout*. Over het in staat van verdediging stellen van een fort, gelegen in eene inundatie.

1867—1868

1. *Dr M. W. C. Gori*. De militaire geneeskundige dienst in Noord-Amerika, in zooverre de daar gevolgde beginselen en verkregen resultaten voor Nederland van belang zijn te achten.
2. *T. J. Stieltjes*. Bestrijdingen van eenige dwalingen, voorkomende in de nieuwste geschriften over de verdediging van Nederland.
3. Discussie over 2.

¹⁾ Zie ook 1866/67, 1891/92 en 1898/99. Toen de geesten hiervoor in 1945 eindelijk rijp waren, was het getij verlopen.

4. *L. Mulder*. De vereeniging tot verleening van hulp aan zieke en gewonde krijgslieden in tijd van oorlog.

5. *J. L. Nierstrasz*. Beschouwingen over de maritieme strijdmiddelen van den tegenwoordigen tijd.

6. *A. J. Voorduin*. Beschouwingen over het gebruik van het leger in tijd van vrede, tot het arbeiden aan verdedigingswerken van blijvenden aard.

7. *Jhr F. de Casembroot*. Vluchthavens in Oost-Indië.

T. J. Stieltjes. Over versperrin van zeegeten.

1868—1869

1. *Dr M. W. C. Gori*. De verbetering van het lot van den soldaat.

2. *T. J. Stieltjes*. De kustverdediging.

3. *C. E. A. Vigelius*. Een wandeling langs den IJsel. (Eerste gedeelte).¹⁾

4. Discussie over 2.

5. *C. E. A. Vigelius*. Een wandeling langs den IJsel. (Tweede gedeelte).

6. *C. A. Jeekel*. Eenige mededeelingen omtrent de gietstaalfabrik van den heer Krupp te Essen.

7. *H. E. Beekman*. Over torpedo's.

8. *H. Dyserinck*. Eenige beschouwingen naar aanleiding van de somwijlen geuite meening: „De uitvinding van het zware en getrokken geschut, de pantserscheppen, en de torpedo's en versperringen is een ramp voor kleine staten”, met uitbreiding tot een algemeene blik over de verdedigingsmiddelen van Nederland aan de land- en zeezijde.

1869—1870

1. Discussie over 3 en 5 van 1868—1869.

2. Discussie over:

a. Verdeeling van arbeid is de grondslag, waarop de inrichting der staande legers rust. In hoeverre werkt thans nog dat beginsel vóór- en nadeelig op de inrichting der krijgsmacht gedurende lange jaren van vrede?

b. Hoe kan, behoudens dit beginsel, de aansluiting van het eigenlijke staande leger aan eene volkswapening verkregen worden, en het nadeel weggenomen, dat uit te ver gedreven verdeeling van arbeid voortvloeit?

c. In welke mate kunnen de vrijwillige oefeningen der burgerij in den wapenhandel en in de krijgswetenschappen medewerken tot verhooging der weerbaarheid?

d. In hoeverre kunnen zij bijdragen tot bezuiniging op de uitgaven voor de verdediging?

Ingeleid door *T. J. Stieltjes*.

3. Discussie over:

a. Wat zal Nederland doen als zijne vrijheid wordt bedreigd? Bestaat

¹⁾ Zie ook 1869/70, 1871/72 en 1876/77. Geheel uit de tijd geraakt, thans weer actueel.

er mogelijkheid, dat die vrijheid zal worden bedreigd? Zullen wij altijd tijdig vooruit kunnen weten, of er gevaar bestaat?

b. Welke verdedigingswijze verdient voor Nederland de voorkeur: de verdediging voet voor voet of de geconcentreerde verdedigingswijze; zoowel bij een rechtstreekschen aanval als bij het handhaven der onzijdigheid?

c. Welke liniën en sterkten zijn voor de eerste, welke bij de laatste verdedigingswijze noodig? In hoeverre voldoen de bestaande liniën aan de vereischten, wat is daarin overbodig, wat moet nog worden daargesteld?

d. Welke levende strijdkrachten bezitten wij thans volgens de wet? Op welke wijze kan men de bestaande gebreken verhelpen, zonder in andere te vervallen, voornamelijk met het oog op eene snelle mobilisatie en beter verband tusschen het staande leger en de schutterij en eene meer voldoende oefening der laatste?

Ingeleid door *W. Hoogenboom*.

4. *J. Schraever*. Beschouwingen over:

a. De tegenwoordige krijgswaarde onzer troepen — soldaten en ondergeschikt kader der infanterie en schutterij — en waarmede wij dus bij een eventueelen oorlog vermoedelijk in het veld verschijnen.

b. In hoofdtekken: de middelen om die krijgswaarde te verhoogen en meer aan de roeping onzer soldaten — de landsverdediging — te doen beantwoorden.

5. *C. A. Jeekel*. Beschouwingen over den vroegeren en hedendaagschen zee-oorlog.

6. *A. Pompe*. Krijgskundige beschouwingen van den veldslag van Langensalza 27 Juni 1866.

1870—1871

1. *Dr W. Krol*. De hygiëne, het middel tot het behoud van den gewonden, tot herstel van den zieken soldaat.

2. *J. H. Kromhout*. De inundatiën in het algemeen en die van Nederland in het bijzonder.

3. Discussie over 2.

4. *W. Hoogenboom*. Behandeling van eenige punten betreffende de verbeteringen, die dringend noodig zijn in de organisatie, mobilisatie en oefening der levende strijdkrachten.

5. *T. J. Stieltjes*. Het beleg van Leiden in 1574.

6. *F. A. V. W. H. van Tuerenbont*. De invoering van het Pruisische systeem van legervorming in ons land is mogelijk.

Zij is in het belang èn van den staat, èn van den burger, èn van het leger.

7. *C. A. Jeekel*. Beschouwingen over den vroegeren en hedendaagschen zee-oorlog. (Vervolg van 5 in 1869—1870).

8. Discussie over 6.

9. *A. Pompe*. Over de betrekkelijke waarde der passieve en actieve verweermiddelen bij verdedigende oorlogvoering.

1871—1872

1. Discussie over 9 van 1870—1871.
2. Vervolg van de discussie over 6 van 1870—1871.
3. *C. A. F. Vigelinus*. Beschouwingen omtrent eenige punten, rakende de IJssel-verdediging.
4. *W. J. Knoop*. Over het bombardement als aanvalsmiddel tegen eene vijandelijke stelling.
5. *W. J. Knoop*. De Fransche volkswapening in het tweede gedeelte van den Fransch-Duitschen oorlog in 1870.
6. *K. Eland*. Eenige hoofdpunten uit de geschiedenis van den vestingbouw, en opgave van sommige vereischten, waaraan vestingen tegenwoordig moeten voldoen.
7. *Jbr J. D. Six*. Eenige denkbeelden omtrent het militaire gebruik onzer spoorwegen.
8. Discussie over 3.

1872—1873

1. Vervolg van de discussie over 6 van 1870—1871.
2. *J. Drabbe*. Bijdrage tot de critiek omtrent de belegering van Straatsburg.
3. *W. L. de Petit*. Over de oefening en vechtwijze der hedendaagsche infanterie.
4. *A. Kool*. Eenige beschouwingen over de taktiek der cavalerie en artillerie en over die der verbonden wapens.
5. *C. L. W. Moorrees*. Is de invoering der mitrailleurs hier te lande gewenscht en noodzakelijk?
6. Discussie over 3 en 4.
7. *J. C. C. den Beer Poortugael*. De verovering van het eiland Alsen in den Deensch-Duitschen oorlog van 1864, hoofdzakelijk als studie voor den overtocht van breede rivieren of zeearmen.

1873—1874

1. *J. Drabbe*. Over het leger in den Staat en in de Maatschappij.¹⁾
2. *W. L. de Petit*. Iets over de waarde en de verdedigbaarheid der vestingen in de hedendaagsche oorlogvoering.
3. *F. E. L. A. Abel*. Eenige denkbeelden over de beteekenis van vestingen in de tweede helft der negentiende eeuw.
4. *F. de Bas*. Over de grondslagen van de topografische en militaire kaart van het koninkrijk der Nederlanden.
5. Discussie over 3.

¹⁾ Nog altijd een brandende en in ons land nimmer bevredigend opgeloste kwestie. Zie ook 1877/78, 1880/81, 1883/84, 1891/92, 1903/04, 1904/05 en 1907/08.

6. *Jhr J. D. Six*. Over dr L. von Stein's Leer der Krijgsregeling als deel der staatsleer.

7. *Dr M. W. C. Gori*. Over den vooruitgang in de militaire geneeskunde, naar aanleiding van de wereldtentoonstelling te Weenen in 1873.

1874—1875

1. *W. Hoogenboom*. Op welke wijze moeten wij ons tot den oorlog voorbereiden en hoe moeten wij dien in het algemeen voeren?

2. *Jhr Alting von Geusau*. De artillerist in onze dagen.

3. Discussie over 2.

4. Discussie over 1.

5. *F. L. Carré*. Is bij de tegenwoordig aan het leger te stellen eischen de oefeningstijd bij het Nederlandsche leger lang genoeg, opdat het te zijner tijd aan zijne roeping volkomen zal kunnen beantwoorden?

6. *C. J. Marinkelle*. Denkbeelden over het verdrijven eener landing op de Hollandsche kust.

7. *Dr M. W. C. Gori*. Bijdrage tot de kennis der legerverpleging.

8. Discussie over het subsidie aan Pro Patria.

9. Discussie over 1 en 6.

1875—1876

1. Discussie over een reglementsherziening.

2. *Mr H. van der Hoeven*. Opmerkingen over den militairen rechter voor de landmacht (samenstelling, rechtsmacht, rechtspleging) en over de raden van eer (duel).

3. *P. J. B. C. Robidé van der Aa*. Over de codificatie van het oorlogsrecht en het ontwerp der Brusselsche conferentie in 1874.

4. *A. Elink Sterk*. Over de inundaties van de Amsterdamsche linie in Rijnland.

5. Discussie over 2.

6. *Dr H. A. Zegers*. Over de physische veranderingen, die geweer kogels in het algemeen op hunnen weg en bij het ontmoeten van weerstanden ondergaan.

7. *J. P. Koster*. Legerverpleging in het algemeen en die van het Nederlandsche leger in het bijzonder.

8. *S. A. Lutz*. Over het gebruik der infanterie, artillerie en cavalerie voor en in het gevecht.

1876—1877

1. *C. J. Smith*. De verdediging van het Zuider-frontier en van het Noorder-frontier door de marine in verband met de kustbatterijen, torpedo's en touwersperringen.

2. Discussie over 1.
3. *J. P. Bredius*. Alleen door een degelijk verband tusschen militie en schutterij is, onder onze bestaande grondwet, algemeene dienstplicht in te voeren.
4. *W. Hoogenboom*. Wat moet verstaan worden onder localiseering der militie; waarop moet bij de locale indeeling der militie worden gelet; welke zijn de voordeelen der localiseering? Opgehelderd door eene toepassing van een localisatiestelsel op ons land.
5. *A. Pompe*. De kaderquaestie.¹⁾
6. *T. J. Stieltjes*. Welke middelen zijn practisch bruikbaar tot tijdelijke opstuwing van de wateren der rivieren de Lek, de Geldersche IJssel en de Maas boven Woudrichem?²⁾
7. *J. Drabbe*. Over de nieuwere staathuishoudkundige wetenschap in hare betrekking tot het leger.

1877—1878

1. *J. D. Veegens*. Leger en Maatschappij.
2. *C. D. H. Schneider*. Overzicht van den veldtocht van het Russische leger in Europeesch Turkije in 1877.
3. *M. C. U. Huber*. Het wetenschappelijk onderwijs bij de korpsen.
4. *A. L. W. Seyffardt*. De vestingoorlog binnenskamers.
5. *C. A. Jeekel*. De Schutterij.
6. Discussie over 7 van 1877—1878.
7. *M. Coben Stuart*. De richting en de bouw van de spoorwegen in Noord-Holland beneoorden het Noordzeekanaal, beschouwd in verband met de defensie.

1878—1879

1. *C. J. Smith*. Onze Marine bij de kustverdediging.
2. *F. A. V. W. H. van Tuerenhout*. De schietoefeningen onzer infanterie.
3. *J. T. T. C. van Dam van Isselt*. De opleiding tot officier en het middelbaar onderwijs ten behoeve van het leger.
4. *G. F. W. Borel*. De Indische brigade, hare samenstelling, bewapening, bestemming, enz.
5. *B. R. P. van Vlijmen*. De verdediging van Noord-Holland tegen een aanval van de zijde der Noordzee.
6. *M. H. J. Plantenga*. Het strategisch verloop van den veldtocht van 1866 in Italië tot aan den slag bij Custoza (schets eener actieve landsverdediging).
7. *W. Rooseboom*. De handhaving onzer neutraliteit in verband met de Wester-Schelde.

¹⁾ „Es ist eine alte Geschichte, doch bleibt sie immer neu, . . .” Zie ook 1906/07, 1908/09 en 1928/29.

²⁾ Welk een voqrui ziende blik!

1879—1880

1. *W. E. A. Wüppermann*. Beschouwingen over de organisatie, dislocatie, oefening en werkkring der Nederlandsche ruitery.
2. *A. Kool*. Inleiding van de discussie over 3 van 1878—1879.
3. *Dr M. W. C. Gori*. De militaire geneeskundige organisatie en de geneeskundige dienst te velde.
4. *G. E. V. L. van Zuijlen*. Het wenschelijke van een krijgsverbond met Zuid-Nederland. ¹⁾
5. *R. H. Eijssonius de Waal*. De dienstplicht in Nederland.
6. *W. L. de Petit*. Metz-Bazaine. 1e Gedeelte; De Maarschalk Bazaine van zijne benoeming tot opperbevelhebber van het Rijnleger tot aan den 1sten September 1870, toen het lot van dat leger onafscheidbaar van dat der vesting Metz was geworden.
7. *C. P. van Pommeren*. De eerste periode van den veldtocht der Oostenrijkers in Bosnië in 1878.

1880—1881

1. *A. L. W. Seyffardt*. Het gebruik van het Nederlandsche geschut bij de verdediging der Nieuwe Hollandsche Waterlinie.
2. *F. de Bas*. Het vraagstuk der cavalerie in Nederland en in Nederlandsch-Indië.
3. *F. H. Boogaard*. De middelen tot verzekering van het bezit van voldoende en deugdelijk kader voor ons leger.
4. *A. R. Krayenhöff van de Leur*. Het gebruik van de Infanterie bij de verdediging van de Nieuwe Hollandsche Waterlinie.
5. *W. L. de Petit*. Metz-Bazaine. 2e gedeelte: De handelingen van den Maarschalk van den 1sten September 1870 tot en met de capitulatie.
6. *C. L. van Pesch*. Beknopt geschiedkundig overzicht van de ontwikkeling van het geschutwezen, gevolgd door eenige beschouwingen omtrent het hedendaagsche standpunt der artillerie.
7. *J. T. T. C. van Dam van Isselt*. De opleiding van den Officier overeenkomstig de behoeften van den Staat en de Maatschappij. Slotwoord aan den heer *A. Kool*. (Zie de verslagen 3 van 1878—1879 en 2 van 1879—1880).

1881—1882

1. *H. Dyserinck*. De stelling Helder.
2. *M. Onnen*. Het electrisch licht en zijne toepassing bij de verdediging van Nederland. ²⁾
3. *W. Rooseboom*. Eenige beschouwingen omtrent de taak der cavalerie van kleine Staten bij het begin van een verdedigenden oorlog.
4. *L. Haremaker*. Algemeene beschouwingen over de zeeartillerie.

¹⁾ De Benelux-gedachte in kiem. Zie ook 1906/07.

²⁾ De krijgswetenschap komt in aanraking met de electronen.

5. Discussie over de voordrachten: Het gebruik der artillerie en der infanterie bij de verdediging der Nieuwe Hollandsche Waterlinie (Nos. 1 en 4 van 1880—1881).

6. *J. H. G. van der Dussen*. Het vormen van eene reserve voor het inlandsche element van het Nederlandsch-Indische leger.

7. *Dr C. B. Spruijt*. De persoonlijke dienstplicht uit een politiek en sociaal oogpunt.

1882—1883

1. *C. de Wit*. Het militair gebruik van luchtballons.
2. *J. C. van Ogten*. De postduif en haar gebruik in vredes- en oorlogstijd.
3. *E. B. Kielstra*. De toestand en de geest van het Nederlandsch-Indisch leger.

4. *Dr J. C. van Dooremaal*. De reserve-officieren van gezondheid. ¹⁾

5. *G. J. W. Koolemans Beijnen*. Bespreking der vraagpunten:

1°. Is het wenschelijk dat speciale rechtscollegiën oordeelen over misdrijven door militairen gepleegd?

2°. Zoo ja, over alle die misdrijven?

3°. Hoe moeten die collegiën dan zijn samengesteld?

6. *K. Eland*. Het wetsontwerp Schepel.

7. *A. Kool*. Fortenbouw contra moderne artillerie en fortенverdediging contra moderne oorlogvoering.

8. Reglementswijziging, en

F. A. V. W. H. van Tuerenhout. De toestand van, het officierskorps der landmacht en de middelen tot verbetering. ²⁾

1883—1884

1. *H. M. Werner*. Een wensch ten opzichte onzer cavalerie uit het verleden toegelicht.

2. *W. C. Hojel*. Algemeene ontwikkeling en militaire vorming.

3. *P. J. in de Betou*. Zou de mogelijkheid niet bestaan dat het Nederlandsche leger, dat is Neerlands weermacht, een volksinstelling worde bij uitnemendheid?

4. *Dr W. Krol*. Eenige opmerkingen den militairen geneeskundigen dienst betreffende.

5. *C. Bosscher*. Bespreking met het oog op Ned.-Indië van de volgende punten:

1°. Hoe moeten, tijdens den staat van oorlog en beleg, de justitie en politie worden uitgeoefend, en welke macht dient de hoogste militaire autoriteit tijdens den staat van oorlog en beleg te bezitten?

¹⁾ Een vruchtbaar gebleken denkbeeld.

²⁾ Ook in 1955 één der grootste zorgen bij de legeropbouw.

- 2°. Hoe moet, na opheffing van den oorlogstoestand, het bestuur over de veroverde of onderworpen landschappen worden ingericht of uitgeoefend?
- 3°. Wanneer kan het tijdstip, tot invoering of herstel van het burgerlijk bestuur, geacht worden aangebroken te zijn?
6. *W. L. de Petit*. Het Belgische leger.
7. *J. H. Kromhout*. Sperforten in Nederland.

Benevens:

H. A. Perk en M. Onnen. Carte d'emplacement des forces militaires de la Belgique en temps de paix.

1884—1885

1. *W. J. Knoop*. Krijgs- en geschiedkundige beschouwingen over Willem III.
2. *K. Eland*. Wiskunde en krijgskunde aan de Koninklijke Militaire Akademie.
3. *G. de Wijs*. De aanvulling van het Nederl.-Indische leger en de gevolgen van onvoldoende aanvulling.
4. *T. C. L. Wijnmalen*. Eene regeling bij de wet van de positie der Indische officieren.
5. *W. A. T. de Meester*. Beschouwingen over de organisatie en de oefening onzer infanterie.
6. *M. H. J. Plantenga*. Aard, strekking en eischen van den oorlog in het polderland.
7. *C. L. van Pesch*. Een blik in het verledene, het tegenwoordige en de toekomst der draagbare vuurwapenen.

Benevens:

J. W. Stemsfoort en J. Hora Adema. Kaart van Java.

1885—1886

1. *J. van der Wedden*. Aanteekeningen op de oefeningen der cavalerie in het algemeen en de opleiding van het eskadron in het bijzonder.
2. *W. G. van der Wal*. Paardenfokkerij en remonteering.
3. *K. Eland*. De ontworpen haven van Scheveningen en de landsdefensie.
4. *A. A. Beekman*. De fysieke toestand van het Hollandsche polderland met toepassing op onze verdediging.
5. *W. Rooseboom*. De herziening van het Achtste Hoofdstuk der Grondwet.
6. *Mr A. Kerdijk*. Herhalingsonderwijs aan miliciens.
7. *A. L. W. Seyffardt*. Organisatie en oefening van de Nederlandsche bezettingstroepen.

1886—1887

1. *C. de Wit*. Het tegenwoordig standpunt der luchtvaart.¹⁾
2. *L. Brender à Brandis*. Heeft het Nederlandsche leger behoefte aan een nieuw geweer?
3. Reglementswijziging en
C. L. van Pesch. Beschouwingen omtrent de vroegere en hedendaagsche denkbeelden over den vestingoorlog.
4. *M. Ommen*. Het gebruik van pantseringen in vestingwerken.
5. *W. A. Arriens*. Voordracht naar aanleiding van de brochure van den Luit.-Kolonel Gijsberti Hodenpijl „De werkring der Nederlandsche Marine” en wel hoofdzakelijk voor zooverre betreft de door hem aangegeven formatie der Zeemacht in O.-I.
6. *J. T. T. C. van Dam van Isselt*. Beginselen, gronden en strekking van eenige maatregelen tot vorming van reserve-officieren.²⁾
7. *G. E. V. L. van Zuylen*. Herinneringen uit mijn militaire loopbaan.
8. *W. F. Pop*. Welken invloed zal het gebruik van repeetergeweren op de vechtwijze der infanterie kunnen uitoefenen?

1887—1888

1. *Dr A. H. Pareau*. Hoe is men gekomen aan de normaalcijfers voor de voeding van den soldaat?
2. *A. A. Beekman*. Het gebruik der Genietroepen te velde.
3. *Jbr C. A. van Sypsteijn*. Het beleg en de overrompeling van Bergen op Zoom in 1747.
4. *Dr J. A. van der Stok*. Krijgswetenschap ten opzichte van microscopische vijanden en hunne opsporing in de door hen ingenomen positiën, volgens de voorschriften van Koch.³⁾
5. *J. J. W. E. Verstege*. De vestiging der Romeinsche heerschappij in Afrika. Krijgsgeschiedkundige bijdrage ter vergelijking en beoordeeling van onze vestiging in Atjeh.
6. *Dr F. J. van Leent*. De voorziening in de behoefte aan drinkwater voor leger, vloot en bevolking in oorlogstijd, vooral met het oog op de stelling van Amsterdam.
7. *W. E. A. Wüppermann*. Een en ander over manoeuvres.

Benevens:

N. Bosboom en *W. Hoogeboom*. Beschouwingen over Nederlands gewapende neutraliteit bij een oorlog tusschen andere mogendheden. (*Prijsvraag 1*).

¹⁾ De eerste aankondiging van de luchtoorlog! Zie ook 1893/94, 1908/09, 1911/12 en dan (zie 1918/19, 1923/24, 1929/30) is de luchtoorlog een feit.

²⁾ De reserve-officieren doen hun intree. Zie echter reeds 1882/83. Voorts 1908/09, 1912/13, 1919/20, 1923/24 en 1928/29.

³⁾ De eerste aankondiging van de bacteriologische oorlog!

1888—1889

1. *P. G. van SchermbEEK*. Een en ander uit mijne militaire loopbaan in Japan.
2. *M. H. J. Plantenga*. Militielegers in verband met Nederlandsche toestanden.
3. *W. A. Coblijn*. Nadere toelichting van de 4 hoofdstellingen uit mijne brochure „De verdediging van Java tegen een buitenlandschen vijand”.
 1. Aan de Marine kan geen aandeel in de verdediging van Java worden gegeven.
 2. De vier groote havenplaatsen van Java moeten niet versterkt worden: vestingen en forten zijn in het binnenland niet noodig.
 3. Het leger moet noodzakelijk gereorganiseerd en versterkt worden.
 4. De verdediging moet uitsluitend door het leger en voornamelijk in het binnenland gevoerd worden.
4. *C. A. Eckstein*. De productie en de procédés der Topographische Inrichting.
5. *J. F. D. Bruinsma*. De groote missigit (Medsjid Raja) van Atjeh en hare verovering, achtereenvolgens op 10 en 14 April 1873 en 6 Januari 1874.
6. *W. F. Ridder van Rappard*. Mitrailleurs en snelvurend geschut.
7. *Jhr Mr R. A. Klerck*. Enkele beschouwingen over vredebonden en arbitrage. ¹⁾

Benevens:

W. N. Roldanus. De approviandeering der ontworpen stelling van Amsterdam. (*Prijsvraag II*).

1889—1890

1. *Dr H. J. Vinkhuijzen*. Militaire kleeding.
2. *K. Eland*. Inrichting, gebruik en bestrijding van offensieve torpedo's.
3. *G. W. Beeger*. Nog eens de verdediging van Java.
4. *W. G. L. F. F. van Hoogenhuijze*. Inrichting en gebruik van het Pneumatisch-Dynamietkanon.
5. *G. J. C. A. Pop*. Schets van de vervolging van Bazaine's strijdkrachten door het IIe Pruisische leger, onder de bevelen van Prins Frederik Karel, in de dagen van 7 tot 17 Augustus 1870 in verband met overeenkomstige, aan de krijgsgeschiedenis ontleende operatiën.
6. *E. B. Kielstra*. De goede gevolgen der Indische oorlogen.

Benevens:

D. Brakel. Proeve eener organisatie van het Nederlandsch-Indische leger. (*Prijsvraag III*).

¹⁾ Volkenbond en Verenigde Naties komen in het blikveld.

1890—1891

P. G. Booms. Feestrede ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der Vereeniging.

1. *A. L. W. Seijffardt.* De vorming onzer levende strijdkrachten.
2. *J. F. Breijer.* Eenige beschouwingen over de uitoefening van het hoogste gezag in Nederlandsch-Indië of in gedeelten daarvan door burgerlijke of militaire autoriteiten.
3. Discussie over 1.
4. *L. de Vlaming.* De rol door geïmproviseerde legers in de Krijgsgeschiedenis van den laatsten tijd gespeeld.
5. *C. J. Snijders.* De versterking en verdediging van inundatie-stellingen, in verband met de hedendaagsche denkbeelden op vestingbouwkundig gebied.
6. *W. L. de Petit.* Onze hedendaagsche militaire toestand in Europa.
7. *E. K. A. de Neve.* De verdediging, bouw en inrichting van versterkingen tegen Inlandsche vijanden.
8. Discussie over 5.

1891—1892

1. *A. R. Kraijenboff van de Leur.* Actieve handelingen tegen den vijand die uit oostelijke richting op het hart des lands aanvalt, toegelicht uit den oorlog van 1672 en 1673.
2. *G. C. R. Hoetink.* De rechtstoestand in zake den staat van oorlog en beleg.
3. *F. de Bas.* De maatschappelijke roeping van den officier en de leer van het Krijgswezen bij het onderwijs.
4. *W. N. Roldanus.* Iets over de opleiding en vorming tot Intendant, in het bijzonder bij ons leger.
5. *W. Hoogenboom.* Beschouwingen over het nut dat van het Abattoir te Amsterdam in oorlogstijd kan worden getrokken voor eene behoorlijke voorziening van die positie van dierlijk voedsel.
6. *Jhr Mr R. A. Klerck.* Beschouwingen over de gedragslijn der neutrale mogendheden gedurende den Fransch-Duitschen oorlog van 1870/71, in verband met Frankrijks tegenwoordige politieke stelling in Europa.
7. *F. J. Haver Droeze.* Is het wenschelijk en mogelijk om eene vereeniging tot stand te brengen tusschen de officierskorpsen van het Nederlandsche en het Nederlandsch-Indische leger?

1892—1893

1. *G. J. W. Koolemans Beijnen.* De studie der Krijgsgeschiedenis en de applicatorische methode als middelen tot hooger ontwikkeling voor den officier. Repliek op de lezing 1 van 1891/1892.
2. *A. A. Beekman.* De beteekenis der vrijwilligerskorpsen in Nederland.
3. *J. F. Breijer.* De noodzakelijkheid van de organisatie van het transportwezen bij het Ned.-Indische leger.

4. *Dr P. van Geer.* Wenschelijke verbeteringen in de regeling der we-
duwen- en weezenpensioenen voor officieren van de landmacht hier en in onze
koloniën en van de zeemacht.

5. *M. Onnen.* De plannen tot afsluiting en drooglegging der Zuiderzee in
verband met het Nederlandsche Krijgswezen bezien. ¹⁾)

6. *G. F. Soeters.* De topographische dienst in Ned.-Indië.

7. *J. C. C. den Beer Poortugael.* Onze defensie.

Vertalingen en Overdrukken:

Ie Serie

I. *Von Keim.* De kleeding en uitrusting der Infanterie.

II. *Nicolaus Ritter von Wuich.* Over brisante projectielen en daarmede
in verband staande vraagstukken.

III. *Wenzel Porth.* Beschouwingen over den invloed van het rookzwakke
buskruit op tactiek, vorming en opvoeding.

IV. *È. Paquié.* Over het zeer bestrijkend schot der geweren van klein kali-
ber en over de tactische gevolgen daarvan.

V. *Lewal.* Normaal-schema's.

1893—1894

1. *Dr L. Bleekrode.* Nieuwe hulpmiddelen bij militaire luchtscheepvaart.

2. *C. J. Snijders.* De mobiele pantserfortificatie en hare waarde voor onze
landsverdediging.

3. *W. Rooseboom.* Onze defensie.

4. *J. F. D. Bruinsma.* De vermeestering van den Kraton.

5. *K. Eland.* Oud en nieuw betreffende de inrichting der stelling van
Amsterdam.

6. *Dr G. M. Slothouwer.* De veldtocht van 1710 in het Noordwesten van
Frankrijk.

7. *J. H. de Sauvage.* Eenige beschouwingen over de organisatie en den
werkkring der militaire administratie van het Ned.-Ind. leger.

Vertalingen en Overdrukken:

Ie Serie

VI. *Ant. Christl.* Beschouwingen over het gebruik van snelvuurkanonnen
en mitrailleurs in den veldoorlog.

VII. *La mission sociale de l'officier.*

VIII. *Ernst Freiherr v. Leithner.* Over den aanval van vestingen.

IX. *S. Karpenko Logwinoff.* Schieten op luchtballons.

¹⁾ Deze plannen worden thans verwezenlijkt. Zie ook 1917/18 en 1918/19.

X. *John Furley*. Het werk en het materieel der Ambulance in tijd van vrede en oorlog.

XI. *M. D. B. G.* Des opérations maritimes contre les côtes et des débarquements.

Alsmede:

In memoriam. *Willem Jan Knoop*, en

P. G. Booms. Een biographische schets van den Luitenant-Generaal *Willem Jan Knoop*.

1894—1895

1. *E. G. Winckel*. Eenige beschouwingen over de voorbereidingen in vreedestijd voor de verpleging van ons leger in tijden van oorlog.

2. *F. de Bas*. De schatkamers onzer krijgsgeschiedenis.

3. *G. de Wijs*. Over brand en brandblussching, dit laatste ook met betrekking tot belegerde vestingen.

4. *J. L. Koster*. Nederlands militaire positie in Zuid-Azië ook beschouwd in het licht der moderne kolonisatie.

5. *J. T. T. C. van Dam van Isselt*. Volksopvoeding en Volkswaarbaarheid.

6. *W. E. A. Wüppermann*. Engelsche beoordeelingen over de Nederlandsche troepen in 1815 aan de feiten getoetst.

7. *G. B. Hooyer*. Militaire moraal.

8. Discussie over 4.

Vertalingen en Overdrukken:

IIe Serie

I. *P. M. Netscher*. Levensbericht van *Willem Jan Knoop*.

II. *Ed. Aublet*. De expeditie der Franschen in Dahomey in 1892. Samenstelling, uitrusting, uitgevaardigde bevelen vóór het oprukken enz.

III. Nachtgefechte.

IV. *Blänkner*. Springende Punkte in der heutigen Erziehung und Ausbildung unserer Infanterie.

V. *G. Cornara*. Conséquences immédiates des nouvelles transformations de l'armement.

1895—1896

1. Reglementswijziging en

M. C. van der Hoog. Beschouwingen omtrent de organisatie der Nederlandsche artillerie, in verband met eene geheele afscheiding tusschen het bereden en het niet bereden gedeelte van het wapen.

2. *R. H. Eyssonius de Waal*. De Schutterij.

3. *F. J. Hinrichs*. Allerlei, betrekking hebbende op de verpleging van troepen enz. in Nederland.

4. *W. F. Pop.* De taak van Neerlands weerkracht, als grondslag voor hare vorming.
5. *A. Hoogeboom.* Onderwijsbelangen.
6. *J. L. Koster.* Het beslissende moment voor den uitslag der 1e Atjeh-expeditie in den morgen van 16 April 1873.
7. *L. Brender à Brandis.* Beschouwingen over het vuur van het 6.5 mm geweer te velde, de paradoxe: de schietoefeningen hebben hare groote waarde verloren en de struisvogeltactiek in zake de gevechtsvormen der infanterie.

Vertalingen en Overdrukken:

IIe Serie

- VI. Les moyens de transport employés par les Anglais dans leurs expéditions africaines.
- VII. *Frans Walter.* Verduurzaamde levensmiddelen.
- VIII. Des peines disciplinaires en campagne.
- IX. Het Klein Kaliber en de Verwondingskwestie.

1896—1897

1. *J. A. Vink.* Het uiteenloopende der beginselen, neergelegd in de wetten van bevordering, nonactiefstelling, ontslag en pensionneering der officieren van de Landmacht hier en in Indië en die der Zeemacht.
2. *F. H. Boogaard.* Legervorming, Legerinrichting en Legeroefening, beschouwd in verband met speciaal Nederlandsche toestanden.
3. *H. P. Willemstijn.* De toekenning van de Militaire Willemsorde.
4. *A. D. Petter.* De Nachtgevechten en de nachtelijke operatiën.
5. *W. Vosmaer.* De inrichting en de bediening van open kustbatterijen.
6. *Dr C. J. Vinkesteijn.* Het Burgerleger der Romeinsche republiek.
7. *G. J. van Kooten.* De inlandsche hulptroepen in de Indische oorlogvoering.

Vertalingen en Overdrukken:

IIIe Serie

- I. Gibraltar, zijn verleden en zijn toekomst.
- II. De Italiaansch-Abessinische oorlog in 1895/96.
- III. *Von Blume.* Het zelfstandig handelen der aanvoerders in den oorlog.
- IV. *Dragomirof.* Les lois de la guerre.

1897—1898

1. *P. C. J. Noorduijn.* Duurzame versterkingen als weermiddel voor kleine staten.
2. *C. J. te Boekhorst.* De inwerking van moderne geweerprojectielen op het menschelijk lichaam.

3. *L. de Vlaming*. Het duel, de raden van eer en de eeregerechten.
4. *J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst*. Een en ander over de militaire instellingen van Denemarken.
5. *P. C. van der Willigen*. De voorbereiding, samenstelling en uitrusting van de expeditie naar Ashanti in 1895/96.
6. *J. de Waal*. De hervorming onzer levende strijdkrachten.
7. *Dr. L. Bleekrode*. De vonktelegrafie en demonstratie van Marconi's systeem.

Vertalingen en Overdrukken:

IIIe Serie

- V. *Franz Ridder Höfer von Feldsturm*. Het gebruik van de telegraaf in den oorlog.
- VI. *Ernst Freiherr von Leibner*. Organisatie en waarde van duurzame versterkingen
- VII. Engeland en Afghanistan.
- VIII. Zeetransporten en landingen.

1898—1899

1. *W. C. Schönstedt*. De strijd om het overwicht in het Nijlgebied in de 19e eeuw gevoerd.
2. *K. J. van Ravenswaay*. Het gebruik van snelvuurgeschut te velde.
3. *J. P. Michielsen*. Welke bezwaren staan aan eene vereeniging van de officierskorpsen van het Nederlandsche en het Nederlandsch-Indische leger in den weg?
4. *P. P. C. Collette*. Herziening van het formeelmilitair strafrecht, mede in verband met de Deutsche Militärstrafgerichtsordnung van het jaar 1898.
5. *F. N. Thiange*. Moderne Cavalerie.
6. *L. W. J. K. Thomson*. Welke voordelen zijn verbonden aan eene vereeniging van de officierskorpsen van het Nederlandsche en het Ned.-Indische leger?
7. *W. C. Nieuwenhuizen*. De Generale Staf in het Indische leger.

Vertalingen en Overdrukken:

IVe Serie

- I. De concurrentie der groote mogendheden in China. De Siberische Spoorweg.
- II. De samenwerking van leger en vloot.
- III. Het tegenwoordige Engelsche leger.
- IV. De 3e lichte batterij van het 7e Regiment Veld-Artillerie bij St. Hubert op den 18en Augustus 1870.

1899—1900

1. *J. F. Breijer*. Eenige beschouwingen over het behoud van ons koloniaal bezit, ook naar aanleiding van den strijd tusschen Spanje en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.
2. *A. A. J. Quanjer*. Een en ander over de Conventie van Genève en de verpleging van gewonden en zieken in tijd van oorlog.
3. *R. Scheffer*. Het gebruik van het rijwiel voor oorlogsdoeleinden.
4. *J. F. H. Boonacker*. Eenige opmerkingen omtrent vorming, organisatie en oefening van ons volksleger.
5. *M. C. van der Hoog*. Reorganisatie van het Nederlandsche leger.
6. *P. W. Weber*. Maatregelen tegen een eventueele landing op de Noordzeekust tusschen Den Helder en den Hoek van Holland.
7. *A. W. Groot*. Eene Nederlandsche stenografie voor het Nederlandsche leger.

Vertalingen en Overdrukken:

IVe Serie

- V. Het marcheeren der Infanterie.
- VI. Persoonlijke herinneringen aan den 16en Augustus 1870.
- VII. Over den leeftijd en de bevordering der Duitsche Officieren.

1900—1901

1. *L. de Vlaming*. Weergeld of Krijgsbelasting.
2. *H. L. van Oordt*. Beschouwingen omtrent den aard van de onderlinge verhouding der Staten, getoetst aan de jongste gebeurtenissen.
3. *J. L. Koster*. De krijgsverrichtingen in Pidië (Pedir) van 1 Juni tot half September 1898.
4. *F. Dell*. Beschouwingen over de uitwerking van het artillerievuur in den veld- en in den vestingoorlog.
5. *Dr W. A. A. Hecker*. De oorlog, in verband met den ontwikkelingsgang der volken.
6. *P. P. C. Collette*. Ook voor tijd van vrede moet eene afzonderlijke strafrechtspraak voor militairen behouden blijven; zij behoort zich uit te strekken over alle delicten.
7. *C. F. Julius*. Een en ander over voeding.

Vertalingen en Overdrukken:

Ve Serie

- I. Versterkte stellingen, beschouwd in het licht der gebeurtenissen van de jaren 1898 en 1899 gevoerde oorlogen.
- II. De werkzaamheid der Duitsche veldhospitalen in den oorlog van 1870—1871.

III. Mitrailleurs en hun gebruik door de infanterie in het aanvallend gevecht.

IV. Over Koloniale troepen.

1901—1902

1. *J. P. Michielsen*. Het verband tusschen de Staatkunde en de Strategie in onze Indische oorlogen.

2. *A. N. J. Fabius*. Nieuwere denkbeelden omtrent aanval en verdediging in den vestingoorlog.

3. *Jbr J. H. Ram*. Enkele opmerkingen van krijgskundigen aard naar aanleiding van den Zuid-Afrikaanschen oorlog.

4. *J. H. A. Mijsberg*. Hoe kan door een Nederlandsche divisie in een Nederlandsch terrein, bij een beschikbaren werktijd van vijf uren, een vluchtig versterkte stelling worden ingericht?

5. *Jbr G. A. A. Alting von Geusau*. Bevordering van officieren.

6. *W. R. de Greve*. De verhooging der weerkracht van Nederlandsch-Indië tegen een aanval van buiten.

7. Discussie naar aanleiding der lezing van den heer *Jbr J. H. Ram* op 13 December 1901 over: „Enkele opmerkingen van krijgskundigen aard naar aanleiding van den Zuid-Afrikaanschen oorlog”.

8. *J. V. Westenberg*. Beschouwingen over de recruteering van het Nederlandsche leger, meer in het bijzonder wat de bereiden wapens betreft.

9. *A. S. Russer*. De opleiding der Nederlandsche infanterie voor hare taak in oorlogstijd.

Vertalingen en Overdrukken:

Ve Serie

V. De overtocht over de Schlei in 1864.

VI. Krijgskundige beschouwingen over den oorlog in Zuid-Afrika.

VII. Benedek's legeraanvoering in de laatste dagen vóór den slag bij Königgrätz.

1902—1903

Aan de Leden der Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap. Circulaire van 8 Februari 1902.

1. *W. F. Pop*. Herziening van de Vestingwet, urgent of niet?

2. *M. C. van der Hoog*. De Landweer. Hare bestemming, organisatie, oefening, kleeding en bewapening.

3. *W. F. Pop*. Discussie over: Herziening van de Vestingwet, urgent of niet?

M. A. E. J. Meyboom. De Landstorm, zijne organisatie en zijn gebruik.

4. *M. C. van der Hoog*. Discussie over: De Landweer. Hare bestemming, organisatie, oefening, kleeding en bewapening.

5. *G. J. W. Koolemans Beijnen*. Beschouwing over het onderwerp: Vestingwet en levende strijdkrachten, in aansluiting aan het debat van 31 October t. v., en discussie daarover.

6. *Dr D. Romeyn*. De toepassing van de Conventie van Genève in den Zuid-Afrikaanschen oorlog en eenige noodzakelijke wijzigingen en aanvullingen in die Conventie.

7. *M. A. E. J. Meyboom*. Discussie over: De Landstorm, zijne organisatie en zijn gebruik.

Request aan H. M. de Koningin van het Bestuur der Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap, d.d. 12 Maart 1903, met eene memorie van toelichting.

8. *N. Mac Leod*. Samenwerking tusschen zee- en landmacht, zoowel in vredes- als in oorlogstijd.

De moreele krachten en het leger. (*Vertaling*).

9. *Dr D. Romeyn*. De toepassing van de Conventie van Genève in den Zuid-Afrikaanschen oorlog en eenige noodzakelijke wijzigingen en aanvullingen in die Conventie. (*Discussie*).

10. *C. J. M. Collette*. De tegenwoordige stand van het artilleriewezen, voornamelijk beschouwd uit een technisch oogpunt.

1903—1904

1. *A. M. Kollewijn*. Het gebruik van watermijnen en torpedo's in zee-gaten en rivieren.

2. *R. L. Scholten*. De Kozakkentroepen.

3. *A. M. Kollewijn*. Discussie over: Het gebruik van watermijnen en torpedo's in zee-gaten en rivieren.

5. *van Aken*. Volksopvoeding en Leger.

4. *Jbr G. A. A. Alting von Geusau*. Applicatorisch-tactische studiën over den oorlog in het Polderland.

Beschikking op het request d.d. 12 Maart 1903 aan H. M. de Koningin van het Bestuur der Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap.

5. *G. Snellen*. Applicatorische studie over den oorlog in het Polderland.

Een aanschrijving van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan alle gemeentebesturen in Nederland.

6. *N. Mac Leod*. Samenwerking tusschen zee- en landmacht, zoowel in vredes- als in oorlogstijd. (*Discussie*).

N. Mac Leod. Vervolg en slot der Discussie over: Samenwerking tusschen zee- en landmacht, zoowel in vredes- als in oorlogstijd.

7. *R. G. Doorman*. De Strategie in Nederlandsch-Indië. (Eerste stuk).

8. *C. J. M. Collette*. De voornaamste toepassingen van de electriciteit bij het leger.

9. *W. J. Giel*. De artillerie tegen den inlandschen vijand.

Mededeeling.

1904—1905

1. *J. J. C. van Dijk*. De ontworpen wijzigingen van de „Regtspleging bij de Landmagt“.
2. *C. Spat*. Over de opleiding tot officier van het Leger in Nederlandsch Oost-Indië.
3. *J. J. C. van Dijk*. De ontworpen wijzigingen van de „Regtspleging bij de Landmagt“. (*Discussie*).
4. *J. P. van Rossum*. De zeemacht in Nederlandsch-Indië en een en ander omtrent hare samenwerking met de landmacht aldaar.
5. *D. J. Ruitenbach*. De verwijdering en de middelen tot tocnadering tusschen leger en volk.
Proeve van eene aansluiting van het Nederlandsche Roode Kruis aan den Militairen Geneeskundigen dienst in geval van oorlog binnen de grenzen des lands.
6. De hedendaagsche evolutie der tactick. (*Vertaling*).
7. *R. G. Doorman*. De Strategie in Nederlandsch-Indië. (Tweede stuk).
8. *G. Nypels*. Oorlogsgebruiken in onzen tijd met minder beschaafden.
9. Het gebruik van visch als voedingsmiddel voor den soldaat. (*Vertaling*).
10. *D. J. Ruitenbach*. De verwijdering en de middelen tot tocnadering tusschen leger en volk. (*Discussie*).
11. *A. M. de Blauw*. De draadloze telegraphie en hare tegenwoordige toepassingen.
12. *W. J. M. van de Wijnpersse*. De voorbereiding van het militair gebruik der spoorwegen in oorlogstijd.

1905—1906

1. *P. J. Spruijt*. Landingen en troepenvervoer over zee.
 2. *J. Th. Heins*. De schietopleiding der infanterie bij het Nederlandsche leger.
 3. *Jhr G. A. A. Alting von Geusau*. Tactische beschouwingen over Infanterie-Reglementen.
 4. *W. J. Vervloet*. Over aansluiting en samenwerking van het Nederlandsche Roode Kruis met den Militairen Geneeskundigen Dienst, in een oorlog, waarbij Nederland betrokken is.
 5. *Jhr G. A. A. Alting von Geusau*. Tactische beschouwingen over Infanterie-Reglementen. (*Discussie*).
 6. *M. C. Boon*. De verpakking der bij excursiën in Ned.-Indië mede te voeren vivres.
 7. *F. J. H. Evers*. Marine-aangelegenheden.
 8. *Th. M. Roest van Limburg*. Het Pontonwezen.
 9. *A. van Mens*. Beschouwingen over opleiding en oefening der Nederlandsche Cavalerie.
- Wetenschappelijk Jaarbericht 1905.

1906—1907

1. *J. C. Logger*. Het schot uit het Veldkanon van 7 cm.
2. *R. L. Scholten*. Ervaringen uit den Russisch-Japanschen oorlog.
3. *W. Muurling*. Beschouwingen over koloniale expeditiën als oefenschool voor den oorlog tegen een buitenlandschen vijand.
4. *W. H. van Terwisga*. Samenstelling enz. van onze Landmacht. Enca-dreering van Leger. Landweer en Landstorm, de eerste eisch, waaraan moet worden voldaan om te geraken tot een weerbaar Nederland.
5. *K. E. Oudendijk*. Artilleristische beschouwingen naar aanleiding van den Russisch-Japanschen oorlog.
6. *W. H. van Terwisga*. Samenstelling enz. van onze Landmacht. Enca-dreering van Leger, Landweer en Landstorm, de eerste eisch, waaraan moet worden voldaan om te geraken tot een weerbaar Nederland. (*Discussie*).
7. *J. C. C. Tonnet*. Nederland en België. Beschouwingen over de al of niet wenschelijkheid van een militair verbond tusschen beide Staten.
8. *J. C. van den Belt*. Eenige beschouwingen, in hoofdzaak met het oog op onze militaire positie in Zuid-Oost-Azië.
Wetenschappelijk Jaarbericht 1906.

1907—1908

1. *Jbr G. A. A. Alting von Geusau*. Applicatorisch-Tactische Studiën over den oorlog in het polderland. (Nieuwe Serie).
2. *Dr G. W. Boland*. Eene poging tot verbetering in de voorbereiding van den Geneeskundigen Dienst te velde.
3. *R. Dufour*. De poging tot ontzet van 's-Hertogenbosch in 1629, en hare afweer.
4. *W. C. Schönstedt*. Hoe ware het voorbereidend militair onderricht ten onzent te regelen, opdat het voor volk en leger meer nut afwierp, dan thans het geval is.
5. *G. C. A. Fabius*. Een Nederlandsch Volksleger.
6. *Dr M. Meijers*. Het vraagstuk der vrijwillige weerbaarheid.
7. *F. Aronstein*. Onze kustverdediging.
8. *G. C. A. Fabius*. Een Nederlandsch Volksleger. (*Discussie*).
Wetenschappelijk Jaarbericht 1907.

1908—1909

1. *W. Petter*. De herziene Conventie van Genève (6 Juli 1906) voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de legers te velde.
2. *Wouter Cool*. De Luchtvaart en hare toepassingen, voornamelijk op militair gebied.
3. *Jbr G. A. A. Alting von Geusau*. Vorming van verlofskader.
4. *H. L. van Oordt*. De Tweede Vredesconferentie.
5. *J. A. Gratama*. Beschouwingen over de middelen ter verbetering van het Javaansche element in het Nederlandsch-Indische leger.

6. *Jhr G. A. A. Alting von Geusau*. Vorming van verlofskader (*Discussie*).
7. *H. Oolgaardt*. Beschouwingen over de organisatie van de Nederlandsche Veld-Artillerie.
Mededeeling.
Wetenschappelijk Jaarbericht 1908.

1909—1910

1. en 2. *P. H. van der Kemp*. Maastrichts belegstaat van 1830—1839 onder generaal *B. J. C. Dibbets*, gedurende het eerste jaar der Belgische revolutie.
3. *J. L. ten Bosch*. De verpleging van het Nederlandsche veldleger in oorlogstijd.
4. *P. A. M. Hackstrob*. De inrichting en aanwending van zoeklicht-installatiën voor militaire doeleinden.
5. *J. M. J. H. Lambooy*. Beschouwingen over Mobilisatie en Mobilisatie-dekking. ¹⁾
6. *J. L. ten Bosch*. Discussie over: De verpleging van het Nederlandsche veldleger in oorlogstijd.
7. *W. G. van Hoogenbuijze*. Zes maanden bij de expeditionaire troepen in Djambi.
8. *K. E. Oudendijk*. Eenige beschouwingen over het tactisch gebruik van houwitsers.
Wetenschappelijk Jaarbericht 1909.

1910—1911

1. *A. J. Gooszen*. Eene militaire exploratie in Nederlandsch Nieuw-Guinea.
2. *L. J. H. Heijman*. Bereiding van het eten te velde.
3. *A. de Bruijn*. Een en ander over het Mitrailleurvraagstuk.
Mededeeling.
4. *W. F. Pop*. De Regeerings-voorstellen met betrekking tot de Kustverdediging.
5. *M. C. van der Hoog*. De samenwerking van Infanterie en Artillerie in het gevecht.
6. *J. P. Guépin*. De draadloze telegraphie en hare toepassingen.
Wetenschappelijk Jaarbericht 1910.

1911—1912

1. *W. E. van Dam van Isselt*. Nationale Oorlogsvoorbereiding. ²⁾
2. *W. N. Bakker*. Het militair gebruik van motorwagens. ³⁾
3. *A. Copes van Hasselt*. Het vliegtuig in dienst der landsverdediging. ³⁾

¹⁾ Het vraagstuk der parate troepen doemt op.

²⁾ De totale oorlog komt in zicht en wordt onderkend, doch 1952/53 zijn de consequenties nog niet ten volle getrokken.

³⁾ Deze beide titels doen beseffen hoe snel de technische ontwikkeling in de eerste helft der 20e eeuw is geweest.

4. *J. C. van den Belt*. De aanvulling van het Europeesche element in het Nederlandsch-Indische leger.

5. *Jbr G. A. A. Alling von Gensau*. Het Zwitsersche leger.

6. *P. A. van der Hoeven*. Een en ander over het gebruik en de organisatie der genietroepen te velde.

Wetenschappelijk Jaarbericht 1911.

1912—1913

1. *J. C. C. Tonnet*. De beteekenis van Krijgsgeschiedkundige Studie.

2. *J. van der Weijden*. De invoering van militie-plicht in Nederlandsch-Indië.

3. *J. van der Weijden*. De invoering van militie-plicht in Nederlandsch-Indië. (*Discussie*).

4. *C. C. de Gelder*. De opleiding der verlofsofficieren.

5. *T. F. J. Muller Massis*. De verbinding van Infanterie en Veld-Artillerie op het gevechtveld en de hoogere troepenleiding.

6. *C. van Tuinen*. Eenige beschouwingen over de beteekenis van de invoering van eenheidsprojectielen bij de Artillerie.

Mededeeling van den Oud-Generaal-Majoor *J. T. T. C. van Dam van Isselt*, naar aanleiding van de voordracht van den Kapitein der Infanterie *C. C. de Gelder* over „De opleiding der verlofsofficieren”, opgenomen in de IVe Aflevering van het Orgaan der Vereeniging, Jaargang 1912—1913.

Bericht.

Wetenschappelijk Jaarbericht 1912.

1913—1914

1. *Dr E. W. Sikemeier*. Ervaringen der Nederlandsche Ambulance in den Bulgaarsch-Turkschen Oorlog.

2. *J. M. J. H. Lambooy*. a. De beteekenis van den Nederlandschen landstorm voor de landsverdediging; b. Beschouwingen over de verdere ontwikkeling onzer weermacht, hoofdzakelijk betreffende de Infanterie.

3. *Mr Dr J. A. Eigeman*. De bevoegdheid van het Militair gezag in geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden.

4. *J. C. van den Belt*. De voorstellen tot verdediging van onze Aziatische Koloniën in verband met het Rapport der Staatscommissie.

5. *J. C. Logger*. Eenige ballistische en taktische beschouwingen over het vuren tegen gedekte doelen en op groote afstanden.

6. *J. C. van den Belt*. De voorstellen tot verdediging van onze Aziatische Koloniën in verband met het Rapport der Staatscommissie. (*Discussie*).

7. *W. E. van Dam van Isselt*. Beschouwingen omtrent den veldtocht van 1814 in Frankrijk, als voorbeeld van eene offensieve landsverdediging.

Bericht.

Wetenschappelijk Jaarbericht 1913.

1914—1915

(Door den oorlog *niets* verschenen).

1915—1916

1. *J. de Waal*. Terugblik op de eerste 50 jaren der Vereeniging.
2. *J. H. Knel*. Hoe zal Nederland zich voortaan kunnen remonteeren?
3. *H. W. J. Priems*. De voornaamste optische instrumenten van de Veld-Artillerie, de Infanterie, de Mitrailleur-afdeeling en de Cavalerie.
4. *P. W. Scharroo*. Wat zal in de moderne oorlogvoering van permanente en semi-permanente versterkingen kunnen worden verwacht?
5. *J. C. Verspyck Mijnsen*. Ontstaan en werking van het Informatie-Bureau van het Nederlandsche Roode Kruis.
6. *J. van der Weijden*. Weerplicht voor Inlanders en samenstelling van de weermacht in Nederlandsch-Indië.
7. *J. H. Knel*. Hoe zal Nederland zich voortaan kunnen remonteeren? (*Discussie*).
8. *J. P. Bijl*. Typhusbestrijding te velde.

1916—1917

1. *J. C. Cramwinckel*. Duurzame Landversterkingen.
2. *Mr Dr J. Eysten*. Handelingen van partijgangers op Nederlandschen bodem.¹⁾
3. *G. J. Blokbuis*. Beschouwingen over Cavalerie in het algemeen; haar bestaansrecht en hare taak in ons land.
4. *J. C. C. Tonnet*. Moderne oorlogvoering. Bewegingskrijg en loopgravenstrijd.
5. *D. Merens*. De Indische Weermacht en de voorstellen Van der Weijden
6. *D. M. E. de Ridder*. Enkele opmerkingen betreffende aanvoering, opleiding en oefeningen.
7. *W. J. M. Linden*. De vrijwillige landstorm.²⁾
8. *D. van Hinloopen Labberton*. De invoering van eene militia in Indië, welke rekening houdt met het karakter van den Inlander en de stroomingen in de Inlandsche Maatschappij.

1917—1918

1. *W. E. van Dam van Isselt*. Prins Maurits' veldtocht van 1599.
2. *P. W. Scharroo*. De beteekenis van terreinversterkingen in den modernen bewegings- en loopgravenoorlog.
3. *P. J. van Munnekrede*. De strijd in het polderland in verband met de ervaringen van den huidige oorlog.

¹⁾ De vijfde colonne komt in zicht.

²⁾ De Nationale Reserve in een vroegere uitgave. Zie ook reeds 1907/08.

4. *W. P. Hubert van Blijenburgh*. De beteekenis der lichaamsoefeningen, in het bijzonder voor de Weermacht.
5. *H. J. D. de Fremerij*. Het gebruik van automobielen bij de moderne legers.
6. *P. W. Scharroo*. De afsluiting en gedeeltelijke droogmaking van de Zuiderzee in haar beteekenis voor de landsverdediging.

1918—1919

1. *P. W. Scharroo*. De afsluiting en gedeeltelijke droogmaking van de Zuiderzee en haar beteekenis voor de landsverdediging. (*Discussie*).
2. *A. K. Steup*. De ontwikkeling van de aviatiek en het gebruik van de vliegtuigen in den wereldoorlog 1914—1918.
H. Nieuwenhuis. Een en ander over Watervliegtuigen.
3. *Jbr J. W. de Marees van Swinderen*. Ervaringen van een Nederlandsch gedelegeerde van de Relief-Commissie op het Duitsche Westfront van Juni 1917 tot December 1918.
4. *W. E. van Dam van Isselt* en *A. van Hengel*. Heeft Nederland, als zelfstandige staat en als koloniale mogendheid, eene weermacht te land en ter zee noodig, ter bescherming van zijn belangen en rechten in Europa en andere werelddeelen?
Zoo ja, aan welke eischen zal die weermacht moeten voldoen en volgens welke beginselen zal zij behooren te worden ingericht?
5. *D. Scalongne*. Onderzeebooten. Technische en tactische beschouwingen.

1919—1920

1. *Prof. Mr J. de Louter*. Nederlands internationale positie.
2. *J. L. ten Bosch*. Het huidige legervraagstuk, in verband met de aanstaande behandeling van de oorlogsbegroting in de Staten-Generaal.
3. *J. C. C. Tonnet*. Instelling van één Departement van Landsverdediging.¹⁾
4. *J. C. C. Tonnet*. Instelling van één Departement van Landsverdediging. (*Discussie*).
5. *C. C. de Gelder*. De opleiding der verlofsofficieren.
J. H. Westerveld. De opleiding van verlofsofficieren bij de bereden wapens.
6. *Jbr E. J. M. Wittert*. Het leger van heden en dat in de naaste toekomst, in verband met de landsverdediging.
7. *C. C. de Gelder*. De opleiding der verlofsofficieren en *J. H. Westerveld*. De opleiding van verlofsofficieren bij de bereden wapens. (*Discussie*).
Wetenschappelijk Jaarbericht 1914/1919.

1920—1921

1. *A. T. Winter*. De stand van het vraagstuk der Weerbaarheid van Ned.-Indië, gezien uit een militair, zoowel als uit een economisch, financieel en intellectueel oogpunt.

¹⁾ Nog steeds actueel. Thans als tussenvorm een personeelsunie.

2. *H. A. F. G. van Ermel Scherer*. Onze toekomstige legervorming.
3. Economische Weerbaarheid. *a. L. A. van Roijen*. De mobilisatie van de economische hulpbronnen van het land, voornamelijk wat betreft den aanmaak van munitie en ander oorlogsmateriaal.
 - b. J. Boon*. Verpleging.
4. *A. T. Winter*. De stand van het defensie-vraagstuk van Ned.-Indië, bezien uit een militair, zoowel als uit een economisch, financieel en intellectueel oogpunt. (*Discussie*).
5. *P. W. Best*. Ons Vestingstelsel, bezien in het licht der jongste oorlogservaringen.
6. *J. M. J. H. Lambooy*. De verdediging van België in het tijdvak van 1 Augustus—10 October 1914 en de lessen die daaruit voor ons land zijn te trekken.

1921—1922

1. *H. A. C. Fabius*. Het Cavalerie-vraagstuk, uit een oogpunt van eigen landsverdediging.
2. *W. E. van Dam van Isselt*. De verdediging van de Yser-waterlinie 1914/1918.
3. *Jbr J. Tb. Alting von Geusau*. De verbindingsdienst op het gevechtveld.
4. *A. van Hengel*. Eenige beschouwingen over de Marine in Nederlandsch-Indië, in verband met de samenwerking met de Landmacht.
Wetenschappelijk Jaarbericht 1920/1921.

1922—1923

1. *W. J. C. Schuurman*. De ontwikkelingsgang der Artillerie tijdens en na den Wereldoorlog.
2. *B. W. van Slobbe*. Beschouwingen over moderne gevechtsvoorschriften, in het bijzonder wat de Infanterie betreft.
3. *W. Froger*. Lessen uit den wereldoorlog voor wat betreft de organisatie van de verdediging van het terrein.
4. *P. J. van Munnekrede*. De samenwerking van Infanterie en Artillerie in het gevecht.
Wetenschappelijk Jaarbericht 1922.

1923—1924

1. *H. P. Geerke*. De voortgezette opleiding van den Verlofsofficier.
2. *J. C. Koster*. Verschijnselen van moreele depressie bij de oorlogvoerende Legers en maatregelen ter bestrijding van dit euvel.
3. *J. H. de Man*. Het Gewapend Beton in den Stellingoorlog.
4. *A. J. Maas*. De verdediging tegen luchtstrijdkrachten vanaf den grond.
5. *J. G. W. Zegers*. Het gebruik van grootere Wielrijdersverbanden.

6. *J. J. van Santen*. De beteekenis van de luchtstrijdkrachten in den toekomstoorlog.

Wetenschappelijk Jaarbericht 1923.

1924—1925

1. *C. C. de Gelder*. De voortgezette vorming van den beroeps-officier.
 2. *P. W. Best*. De invloed van chemische strijdmiddelen op de oorlogvoering.¹⁾
 3. *Jhr E. J. M. Wittert*. Eenige beschouwingen over de encadreering van het leger in oorlogs- en vreedstijd.
 4. *S. J. C. Oly*. De Infanterie-bewapening.
 5. *A. P. Wirix*. De Lichte Brigade en hare bevelvoering.
- Wetenschappelijk Jaarbericht 1924.

1925—1926

1. *J. A. v. Helsdingen*. Eenige grepen uit den modernen Kolonialen Oorlog.
2. *Prof. Mr Dr I. P. A. François*. De Militaire positie van Nederland in verband met den Volkenbond.²⁾
3. *J. F. Bischoff*. De Verbindingsdienst.
4. *J. F. van der Vijver*. Eenige tactische beschouwingen over de oorlogvoering bij duister.
5. *H. F. M. Baron van Voorst tot Voorst*. Riviervedediging en rivierovergang.
6. *C. W. van Dooden*. De ontwikkeling van de zoeklichten en van hun gebruik bij de landmacht sedert het begin van den wereldoorlog.

1926—1927

1. *P. P. C. Collette*. Leger-evolutie. Beknopt historisch overzicht.
2. *W. J. C. Schuurman*. De doelstelling en samenstelling der Nederlandsche Weermacht in verband met de internationaal politieke verhoudingen.
3. *J. van Reede*. De Indische Defensie.
 - A. De Weermacht in Indië.
 - B. De factoren, welke de organisatie van de Marine beheerschen.
4. *J. F. B. Kalff*. De organisatie van bestuur en aanvoering der Nederlandsche weermacht.
5. *B. W. T. van Slobbe*. Het vraagstuk der bevordering van officieren.
6. *H. Y. Groenewegen*. De beteekenis van de psychotechniek voor het leger.

¹⁾ De chemische oorlogvoering voor het eerst aan de orde. Zie ook 1932/33 en 1951/52.

²⁾ Het militaire vraagstuk houdt op geheel uit nationaal oogpunt te worden gezien. Zie ook 1926/27.

7. *P. Donk*. Verbetering van de Landmacht door overgang tot een ander stelsel van legervorming met een kleinere kern van beroepskader. ¹⁾
8. *T. J. Lagerwerff*. Het mitrailleurvraagstuk; tactisch en organisatorisch.
9. *P. Donk*. Discussie over: „Verbetering van de Landmacht door overgang tot een ander stelsel van legervorming met een kleinere kern van beroepskader”.
10. *B. W. T. van Slobbe*. Discussie over: „Het vraagstuk der bevordering van officieren”.
11. *W. F. Grotendorst*. Directe en indirecte richting van kustgeschut, in verband met de verdediging van de Nederlandsche kusten.
12. *T. J. Lagerwerff*. Discussie over: „Het mitrailleurvraagstuk, tactisch en organisatorisch”.

1927—1928

1. *Dr J. C. Diehl*. De Geneeskundige Dienst te velde.
2. *J. Harberts*. Vechtwagens en hunne bestrijding, ook in verband met Nederlandsche terreinen en toestanden.
3. *H. D. S. Hasselman*. Geluid- en lichtmeetdienst.
4. *J. G. Tinbergen*. Economische en industriele oorlogsvoorbereiding.
5. *W. E. van Dam van Isselt*. Zestig jaren Hooger Militair Onderwijs.
6. *J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst*. De stand van het ontwapeningsvraagstuk. ²⁾

1928—1929

1. *Jhr J. Th. Alting von Geusau*. De reserve-officier van het Ned. leger.
2. *D. v. d. Berg*. Vernielingen te velde, in het bijzonder stelselmatige vernielingen.
3. *J. B. de Jongh*. De economische positie van Nederland in oorlogstijd.
4. *H. Polis*. De motoriseering der legers, ook van Nederlandsch standpunt bezien.
5. *P. J. v. Munnekrede*. De leiding van den oorlog.
6. *M. W. L. van Alphen*. De encadreering van het Nederlandsche Leger in de rangen, beneden dien van officier.

1929—1930

1. *U. J. W. Roldanus*. Beschouwingen omtrent de organisatie, werkwijze en werkring der Commissie van Proefneming mede in verband met een enkele buitenlandsche organisatie.
2. *A. A. G. Feuilleateau de Bruyn*. De handhaving van orde en rust door het Leger van Ned.-Indië.

¹⁾ De uitbranding van het beroepskader, die wij thans nog niet te boven zijn, begint.

²⁾ De Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap houdt zich voor het eerst bezig met ontwapening. Zie echter 1908/09.

3. *Dr Grondijs*. Het beteugelen van revolutionaire woelingen mede naar aanleiding van persoonlijke ervaring tijdens de Russische revolutie.¹⁾

4. *A. J. Maas*. Het vraagstuk Luchtoorlog, Luchtverdediging en Volkenrecht.²⁾

5. *J. Harberts*. De huidige stand van het vraagstuk van het Infanteriegeschut.

6. *S. Veldmeijer*. De gevechtswaarde van onze infanterie, in verband met hare geoefendheid.

Extra bijlage

A. *Q. H. Dijkboorn*. Het aanvallend gevecht in den bewegingsoorlog.

1930—1931

1. *Mr L. A. Kesper*. De positie van het militair gezag.

2. *P. W. Scharroo*. Gebruik, organisatie en opleiding van de technische troepen.

3. *J. Th. Furstner*. De maritieme conferenties en de strategische positie van Nederland.

4. *H. G. Ontrop*. De slag bij St. Quentin-Guise.

5. *S. G. Nauta Pieter*. Het gebruik der artillerie bij aanval en verdediging in den bewegingsoorlog; meer in het bijzonder met het Nederlandsche materieel.

1931—1932

1. *J. G. W. Zegers*. Ontwikkeling en Organisatie der Luchtmacht.

2. *A. A. G. Feuilletreau de Bruyn*. De handhaving van onze neutraliteit door de weermacht in Nederlandsch-Indië.

3. *H. Ch. G. Baron van Lawick*. Het optreden van moderne groote eenheden van lichte troepen en in verband hiermede het gevecht en de gewenschte organisatie onzer groote lichte eenheid.

4. *D. van den Berg*. Strategische en tactische beteekenis, benevens technische inrichting van duurzame versterkingen.

5. *J. J. C. P. Wilson*. De operatie van het 8e Duitsche Leger in Rusland en O. Pruisen van 15 Sept. 1914 t.m. den terugtocht in de stelling der Masoerische meren en van de Angerapp (16 Nov. 1914); benevens de verdediging van deze stelling.

1932—1933

1. *J. B. de Jongh*. De legervoorziening tijdens den Wereldoorlog en de lessen, welke daaruit voor ons land te trekken zijn.

¹⁾ 1918 heeft doen zien dat ook in het rustige Nederland revolutionaire woelingen mogelijk zijn.

²⁾ De luchtoorlog betreft het achterland in de strijd.

2. *U. J. W. Roldanus*. Moderne en gemotoriseerde artillerie.
3. *S. Schilderman*. De gasoorlog en de verdediging daartegen, ook met het oog op de burgerbevolking.

1933—1934

1. *W. F. Sillevis*. Luchtverdediging en luchtbescherming volgens de inzichten van dezen tijd.
2. *J. H. Jager*. Organisatie en gebruik van gepantserde, gemotoriseerde eenheden. Stroomingen in dit opzicht.
3. *W. J. K. Baay*. De hedendaagsche bewapening der infanterie en de mogelijke ontwikkeling in de toekomst. Invloed op de organisatie.
4. *M. W. L. van Alphen, R. van Tijen, A. Struyvenberg*. Bespreking van het Verdrag van de Commissie voor de reorganisatie van de weermacht (z.g. Rapport-Idenburg).

1934—1935

1. *Jbr J. Tb. Alting von Geusau*. De opleiding tot beroepsofficier.
2. *H. A. F. G. van Ermel Scherer*. De strategische positie van Nederland en Nederlandsch-Indië en de verbeteringen die in verband daarmee aan de weermacht zouden moeten worden aangebracht.
3. *J. Tb. Furstner*. De strategisch-politieke constellatie in den Stillen Oceaan.
4. *M. W. L. van Alphen*. De strijd om terreinvoorwerpen.
5. *J. B. de Jongh*. De economische en industriële verdedigingsvoorbereiding van Nederland en de taak, welke daarbij voor handel en industrie alsmede voor de intendance is weggelegd.

1935—1936

1. *J. J. C. P. Wilson*. Beschouwingen over het wezen der territoriale verdediging en over de rol, die handelingen uit den kleinen oorlog daarbij kunnen spelen, toegelicht door voorbeelden uit de krijgsgeschiedenis.¹⁾
2. *A. Struijvenberg*. Het Indische Defensieprobleem, gezien in het licht der huidige politiek-strategische en economische wereldconstellatie.
3. *J. J. van Santen*. Kruiser en (of) vliegtuig bij onze maritieme defensie van Nederlandsch-Indië.
4. *A. H. Nijhoff*. In hoeverre is materiele verbetering van onze strijdkrachten te land noodzakelijk en wat is de urgentie der verschillende verbeteringen?

1936—1937

1. *Jbr J. Tb. Alting von Geusau*. Is herziening van onze dienstplichtwet urgent?
2. *M. R. H. Calmeyer*. Hoe moeten onze lichte troepen georganiseerd zijn?

¹⁾ De territoriale verdediging komt door valsehermtroepen en vijfde colonne op de voorgrond.

3. *H. A. F. G. v. Ermel Scherer*. Onze hogere bevelvoering in Vredes- en Oorlogstijd.
4. *P. W. Best*. Een en ander over gebruik en organisatie van Nederlandse luchtmacht bij den landoorlog.
5. *A. Q. H. Dijkhoorn*. Eenige beschouwingen over onze nieuwe tactische reglementen en voorschriften.

1937—1938

1. *F. S. W. de Ronde*. Welke zee- en luchtmacht zijn voor de verdediging van Nederlandsch-Indië noodzakelijk?
2. *P. L. van Boven*. De strijd van het 9e Fransche leger nabij de moerassen van Saint Gond tijdens den Marneslag in September 1914.
3. *M. W. L. van Alphen*. Tactische beschouwingen over strategische overvallen.¹⁾
4. *P. G. Mantel*. De harmonie in de weermacht in Nederlandsch-Indië.
Jbr J. Sandberg. Taak en samenstelling van het Kon. Ned. Indische Leger als onderdeel van de harmonische weermacht.
5. *N. T. Carstens*. Etappen- en verkeersdienst voor Nederland en eenige daarmee samenhangende vraagstukken.

1938—1939

1. *S. Veldmeyer*. De opleiding van onze infanterie; ook wat het kader betreft.
2. *W. J. K. Baay*. Het gebruik en de organisatie van modern anti-tankgeschut.
3. *B. R. P. F. Hasselman*. Het strategisch en tactisch gebruik van onze gemoderniseerde lichte troepen.
4. *D. A. van Hilten*. De infanterie-aanval, meer in het bijzonder over de laatste 300 m.
5. *W. Thomson*. Beschouwingen over kustverdediging. Zeemacht, Landmacht, Luchtmacht.
6. *P. L. G. Doorman*. Beschouwingen naar aanleiding van de artilleristische ondersteuning van den aanval ingevolge onze bestaande voorschriften.

1939—1940

1. *J. F. W. Nuboer*. De imperiale taak van de Koninklijke Marine.
 2. *G. L. Smit Sibinga*. Militaire Geologie.
 3. *M. R. H. Calmeyer*. Moderne denkbeelden omtrent den aanval over een rivier.
- Boekbesprekingen.

¹⁾ Het ontbrak niet aan het inzicht, wel aan de middelen.

4. *D. A. van Hilten*. Een tactisch-applicatorische studie.
5. *S. J. van Royen*. Beschouwingen over ontwikkeling, beteekenis en gebruik van Pantserstroepen.

1946—1947

1. *G. W. Salm en Dr H. Bruining*. De Bikini-proeven.
2. *F. Wijnman*. De verzorging van een moderne Infanterie-divisie te velde.
3. *G. van der Wolf*. Strategisch en tactisch gebruik der luchtstrijdkrachten bij den oorlog te land.
4. *J. F. W. Nuboer en H. W. Hettema*. Handhaving van de zeeverbindingen in oorlogstijd.

1947—1948

1. *J. S. Bax*. Met Hr. Ms. „Flores” in de Middellandse Zee 1943—1944.
2. *G. J. Le Fèvre le Montigny*. De officiersopleiding bij de Landmacht. ¹⁾
- L. A. C. van Dam van Polanen*. De officiersopleiding bij de Luchtmacht.
3. *B. M. P. van Griethuysen*. Luchtlandingstroepen.
4. *A. W. Witholt*. Het vliegtuig in de Zeemacht.
5. *J. H. Couzy*. Grepen uit de ontwikkeling der tactiek in en na de Tweede Wereldoorlog.

1948—1949

1. *Ir J. Govers*. Natuurwetenschappelijk onderzoek voor Militaire Doel-einden.
2. *D. A. van Hilten*. Beschouwingen over de oorlogshandelingen op en nabij Nederlands grondgebied uit het tijdvak Mei 1940—1945.
3. *G. Koudijs*. De maritieme grondslagen van overzeese krijgsv verrichtingen.
4. *J. H. v. Giessen*. Luchtverdediging.
5. *M. de Boer*. De Pioniers gedurende en na de Tweede Wereldoorlog.

1949—1950

1. *C. G. Lems en S. Dobbenga*. Landingen.
2. *J. W. E. Mulder*. Verbindingsdienst.
3. *H. van der Vloodt*. De ontwikkeling van de veldartillerie sinds het begin van de tweede wereldoorlog.
4. *V. E. Nierstrasz*. De Franse en Belgische operatieplannen van 1939 en 1940 in verband met de Nederlandse verdediging van de Zuidelijke Provinciën en de opmars van het Franse VIIe leger naar Noord-Brabant en Zeeland in Mei 1940.

¹⁾ Zie 1878/79. De draad wordt weer opgevat.

5. *J. H. Conzy*. Pantser troepen, in het bijzonder het gebruik van vechtwagens in de infanteriedivisie.

6. *H. P. Zielstra*. Enige lessen welke uit de tweede wereldoorlog getrokken kunnen worden ten aanzien van het strategisch bombardement.

1950—1951

1. *J. H. Heimel*. Rivierovergangen.

2. *Dr H. M. v. d. Vegt*. De Geneeskundige Dienst in Oorlogstijd.

3. *G. Kondijs, A. E. van Dishoeck* en *J. H. van Giessen*. De taak van Zee-, Land- en Luchtmacht, gezien in het licht van de tegenwoordige internationale verhouding.

4. *Mr F. R. Mijndieff*. De burgerlijke verdediging in Nederland.

5. *H. Ch. Kremer*. De kwalitatieve en structurele opbouw van een korps beroeps officieren.

6. *Dr M. W. Mouton*. De ontwikkeling van het Oorlogsrecht in Wereldoorlog II.

1951—1952

1. *M. R. H. Calmeyer*. De vorming van defensie leiders in de Verenigde Staten van Amerika, naar aanleiding van een studiereis.

2. *F. E. Broers*. De Tactische Luchtstrijdkrachten in Korea.

3. *Mr H. J. Kruls*. Aspecten van de moderne zee-, land- en luchtoorlog in een wereldconflict.

4. *J. G. Cox*. De bedreiging van het onderzeebootwapen en de bestrijding daarvan.

5. *P. E. Jansen Schoonhoven*. Logistiek, en meer in het bijzonder het Luchtmacht-aspect daarvan.

6. *J. H. Conzy*. Rivierverdediging en verdediging op brede fronten.

7. *W. Lotsy, Dr F. Wensinck* en *Dr J. A. Cohen*. Bescherming tegen de Atomische, Biologische en Chemische Oorlogvoering.

1952—1953

1. *Mr O. W. S. Josephus Jitta*. Noodzaak en opzet van een totaal Verdedigingsplan.

2. *Dr J. Tb. Wilkens*. De taak van de militaire psychiater bij het opvoeren van de gevechtskracht van het leger.

3. *Tb. E. E. H. Mathon*. De Europese Defensie-Gemeenschap.

4. *A. van Sorge*. Geleide Projectielen.

5. *J. L. Hollertt*. De Pantserdivisie.

1953—1954

1. *S. D. Duyverman*. Zijn wij met onze defensie-inspanning op de goede weg?
2. *H. H. R. van der Laan*. Aanvullingssysteem van de Kon. Landmacht.
3. *Tb. E. J. de Bie*. De Nederlandse Industrie en de defensie-inspanning.
4. *J. M. van Olm*. Het opereren met lichte Vliegkampschepen.
5. *A. J. de Vries*. De invloed van de moderne vliegtuigbouw op het strategische en tactische gebruik van het luchtwapen.
6. *G. H. Christan*. Lessen uit Korea.

1954—1955

1. *K. F. Kampenbout*. De invloed van de atoomwapens op de tactiek der landstrijdkrachten.
2. *G. J. M. C. van Nijnatten*. Enige aspecten der luchtverdediging.
3. *S. J. W. Elfferich* en *G. van der Graaf*. Hoe houdt men in tijd van oorlog de havens open.
4. *G. W. de Zwaan*. Het Infanterie-Vliegtuig.
5. *T. H. Bakker*. De Verzorging van de K.L. in Vredes- en Oorlogstijd na de oprichting van het Basis-Commando.
6. *M. R. H. Calmeyer*. a. De Herdenking van het negentigjarig bestaan der Vereniging.
b. Napoleon als veldheer voor onze tijd.
7. Inhoud der verslagen 1865—1955.

Het Bestuur van de Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap is thans als volgt samengesteld: M. R. H. Calmeyer, Lt.-Gen. G.S. b.d., Voorzitter; I. A. Aler, Lt.-Gen.-Vlieger, b.d.; D. A. van Hiltten, Lt.-Generaal t. b.d., Redacteur Orgaan en W.J.; H. Schaper, Generaal-Majoor-Vlieger Klu.; J. J. de Wolf, Brigade-Generaal der Genie; J. H. Couzy, Generaal-Majoor der Artillerie; L. Brouwer, Commandeur, plv. Chef Marine Staf; E. J. C. van Hootegem, Kolonel Gen. Staf; Mr F. R. Mijnlieff, Directeur-Generaal voor de Openbare Orde en Veiligheid; D. Berlijn, Lt.-Kolonel Vlieger Waarnemer; A. L. van den Berge, Kolonel G.S.; J. P. Boots, Res.-Kolonel t.b.d., Secretaris-Penningmeester, Van Alkemadeaan 215, Den Haag, Telefoon 774621.

Geeft bij adresverandering kennis aan de Secretaris-Penningmeester,
van Alkemadeaan 215, 's-Gravenhage
en vergeet vooral niet ons een nieuw lid op te geven